

Špinavé obchody s německým odpadem

21.6.2023 - | Česká inspekce životního prostředí

Dokumentaristi upozorňují i na legislativní nedostatek naší a dalších středo či východoevropských zemí. Na zákaz skládkování komunálního odpadu (od roku 2005) na území Německa - ten lze v zásadě pouze spalovat či jinak energeticky využívat.

V České republice se skládkovat stále může, stejně tak je ekonomicky výhodné dovážet odpad k energetickému využití. Proto také hledají někteří podnikatelé cesty, jak se odpadu zbavit v zahraničí a tím ušetřit obrovské sumy peněz, které by jinak museli na likvidaci vynaložit a které už zaplatili původci tohoto komunálního odpadu. uvádí ředitel České inspekce životního prostředí Petr Bejček a dodává, že se nejedná jen o změnu legislativy v oblasti možností skládkování, ale i samotných přestupků, které svým obsahem v mnoha případech dávno přesahují význam přestupku jako takového. *„Tresty za velice závažné skutky, které musíme hodnotit jako přestupky, jsou tak naprosto marginální a s ohledem na zisk z nelegální činnosti přímo směšné,“* upozorňuje ředitel Bejček. *„Jedná se o sofistikovanou a organizovanou kriminální aktivitu, kterou je nutné řešit ve vzájemné spolupráci s orgány činnými v trestním řízení, obdobně jako je tomu v řadě jiných zemí EU. I zde je však potřeba otevřít debatu o tom, jaké tresty reálně pachatelům za přečiny hrozí.“*

Nelegální přeshraniční obchod a nakládání s odpady v posledních letech narůstá, ČIŽP zaznamenala opakovaný nelegální dovoz materiálově nevyužitelných odpadů, zejména charakteru plastů či výmětů z třídění, bez příslušného souhlasu Ministerstva životního prostředí a tedy v rozporu s příslušným evropským nařízením o přepravě odpadů. ČIŽP společně s Celní správou, policií a MŽP řeší desítky případů porušení zákona ročně. Nejčastěji se jedná o přepravu odpadu bez potřebných dokladů nebo s doklady vyplněnými chybně, kdy odpad neodpovídá deklarovanému odpadu uvedenému v předložených dokladech, v nichž nejsou pravdivé údaje o způsobu zpracování, případně nemá příjemce v ČR oprávnění dovážet odpad přijmout. Opakovaně se v těchto případech setkáváme s tím, že nejsou respektovány standardy pro kvalitu odpadu určeného pro dovoz a rovněž není respektována podmínka využitelnosti odpadů v zařízeních příjemce. Odpady jsou často ve skutečnosti určeny k pouhému skládkování či spálení ve spalovně komunálního odpadu, což je v rozporu s národní legislativou a takový dovoz do České republiky by nemohl být povolen. Česká republika se v případech nedovolených přeshraničních přeprav odpadů snaží prostřednictvím Ministerstva životního prostředí vyjednat zpětvzetí odpadů do země jejich odeslání.

Lokality nelegálního nakládání s odpady se monitorují poměrně těžce a nezřídka vzbudí pozornost až ve chvíli, kdy množství nelegálně uloženého odpadu přesáhne stovky či tisíce tun, popř. odpady „mizí“ na skládkách odpadů či v jiných zařízeních (např. rekultivace). Případy posledních let se řešily především v Ústeckém, Karlovarském, Středočeském, Moravskoslezském, Libereckém, Královéhradeckém či Jihočeském kraji. V některých případech pachatelé odpady prostě zanechávají na lokalitách, většinou jsou ale předávány a převáženy mezi společnostmi v ČR ke konečné likvidaci (odpad je pak uložen v oprávněných zařízeních, kdy však koneční příjemci odpad přijímají již jako „odpad“ českého původu).

Konkrétní příklady dalších „odpadových kauz“

<https://www.cizp.cz/aktuality/zdf-spinave-obchody-s-nemeckym-odpadem>